

Gemeenschappelijke functies en voorzieningen

Met een gemeenschappelijke voorziening wordt naast een centrale voorziening, ook een gemeenschappelijke functie bedoeld of een afsprakenstelsel ten behoeve van een gemeenschappelijke functie, ook wel infrastructuur functie genoemd.

Vanwege de toenemende behoefte aan gegevensdeling en/of -uitwisseling wordt de noodzaak voor naadloos samenwerkende zorginfrastructuren in Nederland steeds groter. Dit wordt versterkt door de roep vanuit de markt, ook van (commerciële) softwareleveranciers, om bruggen te slaan (langs het interoperabiliteitsmodel) tussen de verschillende infrastructuren, waarbij ook gemeenschappelijke functies en voorzieningen worden ingezet. Twiin ziet gemeenschappelijke voorzieningen als te leveren diensten om samenwerking en interoperabiliteit in de zorg te bevorderen, redundantie in de data (registratie)keten te verminderen mede met oog op verlaging van registratielasten, beheerlasten en kosten.

Gemeenschappelijke voorzieningen of generieke voorzieningen zijn een Twiin overstijgend vraagstuk. De voorzieningen zijn in scope van het Informatieberaad, VWS, Wegiz en de normeringstrajecten van de NEN. Twiin initieert en stimuleert discussies op landelijk niveau en ondersteunt deze discussies met feiten en concrete voorstellen en kennis inbreng.

Een gemeenschappelijke voorziening kenmerkt zich doordat meerdere zorgtoepassingen (of use cases) dezelfde functioneel inhoudelijke behoefte hebben en daarvoor gebruik kunnen maken van een gemeenschappelijke voorziening. Daar waar een ontwikkeling langer op zich laat wachten, initieert Twiin korte termijnoplossingen die in lijn zijn met landelijke ontwikkelingen. Twiin is mede verantwoordelijk voor de ontwikkeling van die gemeenschappelijke voorzieningen, die nodig zijn binnen het Twiin afsprakenstelsel. Of deze vervolgens binnen Twiin ontwikkeld worden, ingekocht of uitbesteed worden, dient per geval besloten te worden.

NB Mocht terminologie wijzigingen dan wijzigt Twiin daar in mee.

NB De pagina's die onder de gemeenschappelijke voorzieningen zijn opgenomen zijn met name bedoeld als toelichting en achtergrondinformatie. De daadwerkelijke afspraken rondom de gemeenschappelijke voorzieningen zijn opgenomen in de implementatiewijzer onder [afspraken gemeenschappelijke voorzieningen](#).

Inhoud

- [Uitgangspunten](#)
- [Richtlijnen en toetsstenen voor de diensten](#)

Uitgangspunten

Belangrijkste uitgangspunten bij de gemeenschappelijke voorzieningen zijn:

- Hergebruik; de dienst wordt door meerdere gebruikers gevraagd en gebruikt (eindgebruikers- of uitwisselingssystemen).
- Standaardisatie; gemeenschappelijke voorzieningen maken zoveel mogelijk gebruik van internationale standaarden en indien noodzakelijke Nederlandse extensies of beperkingen daarvan.
- Noodzakelijkheid; een gemeenschappelijke voorziening bestaat alleen als deze noodzakelijk is (als het zonder kan doen we het zonder) en indien de zorgcommunicatie daar efficiënter van wordt.
- Pre-concurrentieel / Vrijemarkt; gemeenschappelijke voorzieningen kunnen in een open samenwerking tussen verschillende partijen pre-concurrentieel worden ontwikkeld. Gemeenschappelijke voorzieningen kunnen door verschillende leveranciers worden ingevuld.
- Eigenaarschap (intellectueel eigendom, IP) van een gemeenschappelijke voorziening is ondergebracht bij een neutrale partij.
- Makelaarsfunctie; de dienst kan een brug- of makelaarsfunctie bieden naar achterliggende gedistribueerde diensten. Een gemeenschappelijke voorzieningen kan ook een makelaarsfunctie vervullen om verschillende implementaties van de betreffende functie te kunnen bereiken. Via een gemeenschappelijke authenticatie dienst kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van verschillende beschikbare authenticatiemiddelen.
- Gemeenschappelijke voorzieningen zijn infrastructuur agnostisch. De voorzieningen leggen alleen eisen op aan de koppelvlakken en zijn infrastructuur agnostisch
- Bij de gegevensuitwisseling via een knooppunt wordt gebruik gemaakt van generieke en/of specifieke gemeenschappelijke voorzieningen.
  - Generieke gemeenschappelijke voorzieningen leveren diensten die door alle zorgtoepassingen worden gebruikt.
  - Specifieke voorzieningen leveren diensten die alleen voor (één of meerdere) Twiin zorgtoepassingen worden gebruikt.
- Twiin gelooft in deze fase van ontwikkeling van het duurzaam informatiestelsel (gelijk speelveld, open stelsel) niet in een meerdere voorzieningen voor dezelfde functionaliteit. Dit maakt de oplossing onnodig complex, faalrisico groot, realisatie traag en foutgevoelig en is niet duurzaam.

Richtlijnen en toetsstenen voor de diensten

DIZRA staat voor de referentiearchitectuur van een duurzaam informatiestelsel in de zorg. De DIZRA heeft richtlijnen beschreven die van toepassing zijn voor een vertrouwd netwerk (Twiin). Deze richtlijnen zijn van toepassing voor alle diensten die in het vertrouwde netwerk zijn opgenomen. Binnen Twiin gebruiken we deze als richtlijn en toetssteen en indien er afwijkingen zijn worden deze expliciet gecommuniceerd en in de stuurgroep besloten.

<https://dizra.gitbook.io/dizra/>

